

ΑΓΑΠΗ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΕΝΝΟΙΑΣ

Είναι το **συναίσθημα** της **συμπάθειας** και της **αφοσίωσης** σε κάποιο **πρόσωπο** ή **πράγμα**. Είναι ο **ισχυρός ψυχικός δεσμός** που **ενώνει** τους ανθρώπους, τους οδηγεί στην **τελείωση** και δημιουργεί **ανώτερα** και **ωφέλιμα** έργα.

Μορφές αγάπης

- η αγάπη προς τους γονείς
 - η αγάπη προς την πατρίδα
 - η ερωτική αγάπη
 - η αγάπη προς το συνάνθρωπο
 - η αδελφική αγάπη
 - η αγάπη προς το θεό
 - η αγάπη προς την Παράδοση
 - η αγάπη προς τη φύση, περιβάλλον, επιστήμη, πολιτισμό
- Αγάπη προς τους φίλους
- Αγάπη για τον εαυτό μας (είναι πραγματική όταν τον οδηγούμε στο δρόμο της τιμής, της αξιοπρέπειας, της δικαιοσύνης και της αρετής).
- Αγάπη για τη φιλομάθεια και την αληθινή γνώση
- Αγάπη για την ειρήνη και αγώνας για την επικράτησή της μέσα μας και γύρω μας.

Ποια είναι τα χαρακτηριστικά της αγάπης

1. **Καθολική:** όταν προσφέρεται ανεξαιρέτα σε όλους τους ανθρώπους, χωρίς διακρίσεις και ιδιοτελή κίνητρα.
2. **Πλήρης:** χωρίς σκοπιμότητες, να φθάνει μέχρι την αυτοθυσία
3. **Η ανιδιοτέλεια-αγνότητα:** αγάπη αγνή, χωρίς συμφέρον και υπολογισμό, χωρίς την προσδοκία της ανταπόδοσης. Αντίθετα, όταν τη συμπεριφορά μας απέναντι στους άλλους την καθορίζει ένα αναμενόμενο κέρδος, τότε η συμπεριφορά αυτή είναι ιδιοτελής και δεν μπορεί να χαρακτηριστεί σαν αγάπη.
4. **Έμπρακτη-ενεργητική αγάπη:** η αγάπη αποτελεί βίωμα και εκφράζεται σε πράξη με έργα στην καθημερινή ζωή.
5. **Σταθερή:** να γίνεται με υπομονή και χωρίς μείωση της έντασής της.
6. **Αντέχει στις δοκιμασίες και στον χρόνο.** Δεν είναι τόσο ευμετάβλητη, ακριβώς επειδή δεν στηρίζεται στην ανάγκη.
7. Η πραγματική αγάπη είναι το **αποτέλεσμα της ελεύθερης εκλογής** μας και όχι της αδυναμίας μας να δράσουμε διαφορετικά. Τότε είμαστε ευάλωτοι στη συναισθηματική εκμετάλλευση, είτε σε βάρος μας είτε σε βάρος του άλλου.
8. Η γνήσια αγάπη είναι εκδήλωση της δημιουργικότητας και **συνεπάγεται φροντίδα, σεβασμό, ευθύνη και γνώση.** Δεν είναι ένα πάθος, με την έννοια ότι κάποιος μάς προκαλεί συγκίνηση, αλλά μια ενεργητική προσπάθεια για την ανάπτυξη και την ευτυχία του αγαπημένου προσώπου, που έχει τις ρίζες της στην ικανότητά μας για αγάπη.
9. Η ώριμη αγάπη είναι ένωση με τον όρο της **διατήρησης της ακεραιότητας** και της ατομικότητας. Στην ώριμη αγάπη συμβαίνει τούτο το παράδοξο: Οι δύο γίνονται ένας και ωστόσο παραμένουν δύο.
10. Η πραγματική αγάπη στηρίζεται πάνω στην **εμπιστοσύνη, στην πίστη και στην αποδοχή.**

11. Η αγάπη χρειάζεται κάποιο χρόνο «επάωσης», διαφορετικά δεν αποτελεί σταθερή συναισθηματική κατάσταση αλλά φευγαλέο συναίσθημα, έστω και έντονο. Γι' αυτό, ο άνθρωπος που αναζητά την αγάπη θα ανακαλύψει ότι **η αγάπη είναι υπομονετική**, η αγάπη περιμένει.
12. Ιδιαίτερα την ερωτική αγάπη χαρακτηρίζει: **η συντροφικότητα, η αμοιβαία σεξουαλική έλξη, η αποδοχή, η αυτονομία, ο διάλογος και η επικοινωνία**, η κοινωνικότητα, η υποχωρητικότητα, η συλλογικότητα στη λήψη των αποφάσεων, η συναισθηματική επαφή και η συναίσθηση.

Η σημασία της αγάπης

Κοινωνικός τομέας

- 1. Συμβάλλει στη **διαμόρφωση υγιών διαπροσωπικών σχέσεων**, που χαρακτηρίζονται από ανιδιοτέλεια, αφοσίωση, αμοιβαία εμπιστοσύνη και φιλική διάθεση.
- 2. Εξευγενίζει το συναισθηματικό κόσμο και διαμορφώνει το αναγκαίο κλίμα ψυχικής και συναισθηματικής επαφής, αλληλοπροσέγγισης και βαθύτερης επικοινωνίας, χωρίς ωφελμιστικά κριτήρια.
- 3. **Αποδιώχνει την αίσθηση της μοναξιάς**, αφού καλύπτει τις συναισθηματικές ανάγκες των ανθρώπων.
- 4. **Περιστέλλει την εγωκεντρική προσέγγιση** των πραγμάτων και τον άκρατο ατομικισμό. Με το αίσθημα της αγάπης το άτομο απομακρύνεται από τα στενά πλαίσια του «εγώ» και μεταβαίνει προς το «εσύ».
- 5. **Αποτρέπει τον ανταγωνισμό** και το συγκρουσιακό κλίμα στις διαπροσωπικές σχέσεις, **εξασφαλίζει τη σταθερότητα, τη συνεργασία και την ισορροπία** στη ζωή, την κάνει **ομαλή, δημιουργική, ειρηνική**.
- 6. **καταπολεμά την κοινωνική αθλιότητα και απαλύνει τον πόνο και τη θλίψη των ατόμων**

Ψυχολογικός τομέας

1. Συντελεί στην **ψυχολογική ισορροπία** του ατόμου.
2. Προσανατολίζει το άτομο στην αντιμετώπιση της ζωής με **αισιόδοξη και ελπιδοφόρα διάθεση**.
3. **Ισχυροποιεί τις ψυχικές δυνάμεις του ανθρώπου**, ενισχύοντας τον εσωτερικό κόσμο του με **υπομονή, εγκαρτέρηση και αντοχή**.

Δημιουργικός τομέας

Η αγάπη, λειτουργώντας ως **θετικό κίνητρο: αναδεικνύει τη δημιουργική διάθεση** και αποτελεί πηγή καλλιτεχνικής έμπνευσης και δημιουργίας (εθελοντισμός, φιλανθρωπικά έργα)

Ηθικός τομέας

Ηθικοποιεί τη συμπεριφορά του ατόμου, γιατί διαμορφώνει μια στάση ζωής που χαρακτηρίζεται από την **ειλικρίνεια, την εντιμότητα, την αγνότητα των προθέσεων, την καλοσύνη. Καλλιεργεί το κλίμα της θυσίας και της αυταπάρνησης. Καταπολεμά τα πάθη και τα μίση.**

Ιδεολογικός τομέας

Η αγάπη:

- προσδίδει ουσιαστικό νόημα στη ζωή του ανθρώπου με την ανθρωπιστική προσέγγιση των πραγμάτων και τον **προσανατολίζει στην κατάκτηση υψηλών αξιών και την πραγμάτωση ιδανικών**.
- **αποτρέπει τους διαχωρισμούς των ατόμων με κριτήριο τις ιδεολογικές τους αντιλήψεις**.

- **απομακρύνει τη δογματική προσκόλληση** σε εγωκεντρικές αντιλήψεις, τη μισαλλοδοξία και το φανατισμό.

Διεθνιστικός τομέας

Η αγάπη προς τον άνθρωπο, ανεξαρτήτως εθνικότητας, φυλής, χρώματος κ.λπ. διαμορφώνει το κατάλληλο πλαίσιο για την **επίτευξη της αρμονικής και ειρηνικής συνύπαρξης των λαών. Θεμελιώνει την ειρήνη.**

- **απαλλάσσει από** αρνητικούς προϋδεασμούς, προκαταλήψεις και ρατσιστικές αντιλήψεις.
- καλλιεργεί πνεύμα ανοχής και ανεκτικότητας προς τη διαφορετικότητα.
- αναπτύσσει πνεύμα οικουμενικής συνείδησης.

Υπάρχει αγάπη στην εποχή μας:

- **Σήμερα η αγάπη αμφισβητείται**, όπως όλες οι άλλες αξίες, **γιατί:**
- περνούν κρίση όλες οι αξίες και οι θεσμοί.
- ο έντονος ρυθμός της ζωής για την επιβίωση, **δεν αφήνει θέση στην αγάπη.**
- οι ανθρώπινες σχέσεις είναι ψυχρές και επιφανειακές
- κυριαρχούν το **συμφέρον**, η φιλοχρηματία, το υλικό κέρδος
- **επικρατεί το ατομικό «εγώ»**, ο ωφελιμισμός, η υποκρισία
- υπάρχει **αδιαφορία** για τον **συνάνθρωπο**, για τα **προβλήματα** που αντιμετωπίζει ο **πλησίον**
- επικρατούν η **βία**, η **εγκληματικότητα**, τα **ναρκωτικά**, η **απάτη**, οι **συγκρούσεις** που **εμποδίζουν** την **ειρηνική συνύπαρξη**
- η **ανασφάλεια** και η **αβεβαιότητα** για το **μέλλον** δεν αφήνουν θέση στην αγάπη
- ο **άνθρωπος αποξενώνεται** από τους άλλους
- στην κοινωνία επικρατεί η **εκμετάλλευση**, που σημαίνει πως λείπει η αγάπη, γιατί ο άνθρωπος **δεν αποτελεί πια αξία**, αλλά **αντικείμενο** προς **αγορά** και **πώληση**.
- η **καταναλωτική** κοινωνία κάνει τον άνθρωπο **υλιστή**, **πλεονέκτη** και **αδιάφορο** για τους άλλους
- **απουσιάζει το πνεύμα συνεργασίας** και **αλληλοβοήθειας**
- ο **τεχνικός πολιτισμός** **άλλαξε τη δομή** της κοινωνίας, τους **τρόπους ζωής** του ανθρώπου, τα **ήθη** και **έθιμα**
- υπάρχει **έλλειψη ιδανικών** και **υψηλών στόχων**, που δίνουν νόημα στην αγάπη και τη ζωή.

Η έλλειψη της αγάπης

Όταν λείπει η αγάπη:

- κυριαρχεί το **μίσος** και η κοινωνία **μεταβάλλεται** σε **ζούγκλα**
- επικρατεί το **δίκαιο** του **ισχυρότερου**
- σημειώνεται **οπισθοδρόμηση πολιτισμού**
- κυριαρχούν τα **κατώτερα πάθη**, τα **ένστικτα** με **καταστρεπτικές** συνέπειες για τους άλλους
- επικρατεί το **ατομικό συμφέρον** σε **βάρος** του γενικού

Προϋποθέσεις για την κατάκτηση της αγάπης

- **παιδεία**
- **ορθή αγωγή** από την **οικογένεια**, το **σχολείο**, το **κοινωνικό περιβάλλον**
- **αγώνας** για την **καταπολέμηση** του **εγωισμού**
- **καλλιέργεια κοινωνικών αρετών** και **φιλανθρωπικών συναισθημάτων**